

Retning som Lovforslaget. Jeg gaar derfor temmelig rolig til Forsøget; thi jeg maa dog stole mest paa de Folks Dom, som under hele deres Levetid have beskæftiget sig med Soldatens praktiske Uddannelse. Samarbejdet af Afdelingerne er ganske sikkert yderst nødvendigt, men det har dog mest hjemme paa Garnisonsstedet, og ved en Forandring af Leirpøvelserne for Fremtiden, om ikke just iaar, vil det derfor bedre finde sin Plads der end i selve Leiren. — Jeg skal ikke nærmere udtale mig om, at man bør have Respekt for det Bestaaende; det vil man vistnok ogsaa i Reglen have, naar man anerkjender, at det Bestaaende er saaledes, at det ikke trænger til en Forandring; men at en Forandring i Hærloven er ønskelig, behøver vel ikke her at underkastes nogen nærmere Diskussion. Det er ganske sikkert, at det ikke er heldigt at komme med stykkevisse Forandringer, men i et saa exceptionelt Tilfælde som her og ved saadanne Øvelser, der dog staa temmelig isolerede, og som navnlig afslutte hele Uddannelsen, er en Forandring, naar den ikke er overordentlig gennemgribende, tilladelig. Jeg tror at have kunnet mærke paa det ærede Medlem, at han ønskede Meddelelse af et Udvalg. Jeg skulde nu ikke have Noget imod, at saadant Udvalg blev nedsat, naar Liden tillod det; men jeg maa bemærke, at Liden allerede er saa langt fremrykket, at det vil være meget ønskeligt, hvis i det Hele taget Forslaget skulde kunne realiseres, at det gik igjennem: Thingene saa hurtigt som muligt, thi ellers kunde det blive for sent.

Kjær: Det er egentlig kun en kort Bemærkning, jeg har at gjøre. Jeg skal ikke indlade mig paa en Smødegaaelse af Noget af hvad der er fremsat, hverken af den høitærede Minister eller af det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen), men jeg vil kun gjøre den Bemærkning, at, naar Loven indskræntes til, at der bliver sat Punktum efter de 30 Dage, kan jeg gaa ind paa den Slutningsbestemmelsen om den udgaaende Øvelse har jeg derimod overordentlig store Betænkeligheder ved. Det kan hende, at den vil bestaa af Marscher over Marker og gennem Korn. Den vil jo netop blive paa den Tid, da Kornet staaar, og det vil jeg anse for en høist mislig Sag hvorfor jeg i Diebladet har stor Betænkelighed derved. Jeg har ikke rigtig Begreb om, hvad der forstaaes ved en stor udgaaende Øvelse, men jeg tror dog at vide saa meget, at det er et meget stort Terrain, man vil overfare, maaske det Meste af Sjælland; men ialtfald, om det bliver en

større eller mindre Strækning, er lige meget, Skaden kan blive lige stor paa de Steder, hvor den anrettes, og det er vist utvivlsomt, at der vil ske stor Skade. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem fra Helsingør sagde, at den bliver fuldt erstattet, men han maatte ved Siden deraf indrømme, at Folk i Almindelighed ere misornøiede med Erstatningen. Altsaa ville Bedømmende helst være fri for baade Skaden og Erstatningen, uagtet man paastaar, at denne er fuldstændig, og jeg kjender nok fra tidligere Tid, naar Skade af den Art sker, og man giver Erstatning, som man kalder fuld Erstatning, paa hvilken Naade denne Erstatning ansættes. Det er meget vanskeligt at tagere saadan Skade — det indrømmer jeg —, men man skal ikke paastaa, at man giver fuld Erstatning; thi derom kan man vanskeligt have nogen Mening. Hvorom Alting er, hvor gjerne jeg iøvrigt ser Leirtiden indskrænket, for ikke at sige Leirpøvelserne helt afstaaede, hvad jeg helst vilde, vil der for mig være Betænkeligheder ved at gaa ind derpaa, naar denne Bestemmelse skal blive staaende.

M. W. Jensen: Jeg kan med det ærede Medlem fra Frederiksborg Amt (Thomsen) beklage, at det foreliggende Lovforslag fuldstændig er blottet for alle Motiver. (Berg: Vi have jo nu faaet Motiverne.) Det ærede Medlem vil maaske tillade mig at have Ordet. Det forekommer mig, at, naar man vilde foreslaa denne Forandring, havde det været ønskeligt, om Lovforslaget havde været ledsaget af en Beretning om de Resultater, man var kommen til gjennem Leirsamlingerne, samt af en Fremstilling af, hvad man egentlig tilsigtede med det Forsøg, man vil gjøre. Det vilde have været heldigt i mange Henseender og navnlig som Beilebning for Thingets Medlemmer. Istedetfor Motiverne har man vel fra den ærede Krigsminister faaet enkelte Oplysninger og deslige, men da disse ikke have været meget utvømmende, er man, forsaavidt man har havt Leilighed til selv at gjøre Erfaringer, henvist til at støtte sig til disse. Da jeg nu i de 12 Aar, vi have havt Leirpøvelser, har bivaanet disse 7 Gange i forskjellige Stillinger, dels som Kompagnichef, dels ved Divisionsstaben og dels som Lilsfører, da jeg tillige har været Kommanderet til Preussen for at gjøre mig bekendt med de preussiske Kantonnementsøvelser, tillader jeg mig at tro, at jeg derved har været istand til at erhverve mig nogen Erfaring, som maaske kunde benyttes ved Bedømmelsen af den rent faglige Side af den foreliggende Sag. Den finansielle Side, som det ærede Medlem der sidst havde Ordet, beskæftigede sig med, skal jeg mindre komme ind paa. Men forinden jeg gaar ind paa Sagen, skal jeg tillade mig at gjøre en almindelig Bemærkning, hvis Rigtighed neppe vil blive benegtet. Den Plan, der er fastsat i Hærloven af 1867 med Hensyn